

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

N

Ø

R

R

E

I

NR. 8 - 1975 - 67. ÅRGANG

S

BED OG ARBEJD

S

U

M

HØJSKOLE OG EFTERSKOLE

UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

Sol sangen

FRANS AF ASSISI
(1182–1226)

Allerhøjeste, almægtige, gode Herre,
din er al ære, lov og pris og al velsignelse,
dig alene, du Højeste, tilkommer de,
og intet menneske er værdig at nævne dig!
Lovet være du, Herre, med alle dine skabninger,
især hr. Broder Sol,
som skaber dag, og du oplyser os ved ham,
og han er skøn og strålende med stor glans,
på dig, du Højeste, er han et billed!
Lovet være du, Herre, for Søster Måne og stjernerne,
på himlen har du skabt dem, klare og kostelige og skønne.
Lovet være du, Herre, for Broder Vind
og for luften og skyerne og godt vejr og al slags vejr,
hvored du opholder alle dine skabninger.
Lovet være du, Herre, for Søster Vand,
hvilken er såre nyttig og ydmyg og kostelig og kysk.
Lovet være du, Herre, for Broder Ild,
ved hvem du oplyser natten,
og han er skøn og liflig og kraftig og stærk.
Lovet være du, Herre, for vor søster, Moder Jord,
som opholder os og bærer os
og frembringer alskens frugter og farvede blomster og græs.
Lovet være du, Herre, for alle dem,
som af kærlighed til dig tilgiver deres fjender
og udholder skrøbelighed og trængsel;
salige de, der i fred holder ud til det sidste,
thi du, Allerhøjeste, vil give dem den evige krone!
Lovet være du, Herre, for vor søster, den legemlige død,
som ingen levende kan undfly.
Vé dem, der dør i dødssynd.
Salige de, som har virket din allerhelligste vilje,
thi dem kan den anden død ikke gøre noget ondt.
Lover og priser Herren, og takker ham,
og tjener ham i stor ydmyghed.

Det må være ganske naturligt denne gang at grebet af opholdet i Assisi under vor tur –
bringe ovenstående. Personlig var jeg stærkt og tænkte med *tak* på ovenstående digt.

Ths. M.

Vor store tur til Italien

Så drog vi atter afsted. Og nu er vi kommet hjem igen. Er vi de samme mennesker? Eller har vi undervejs fundet lidt indre over-skud, som vi kan bringe videre på de steder, hvor vi nu engang befinder os? Er vi blevet lidt mere åbne overfor rigdommen, som vi står i hver eneste dag? – Måske, måske – men jeg ved, at det blev en god tur, som gav en masse indtryk, der ikke forsvinder fore-løbig.

Hvilke oplevelser var de største på turen? Jeg ved det ikke. Jeg tror heller ikke, at I ved det. Det er umuligt at svare på. Dron-ningen sagde for nylig, at hun heller ikke kunne svare på den slags spørgsmål. Hun svarede ganske enkelt: Hver dag er sin egen oplevelse. Og det er rigtigt. Det var en stor oplevelse for mig personlig, da jeg, næsten uden at vide det, gik rundt i gyderne i Assisi og sang: I Danmark er jeg født.

Der har jeg hjemme. Derfra mit væsen udgår.

Det gik op for mig, at opdager man den kendsgerning i fuld udstrækning, så er man i stand til at møde andre steder med en for-trolighed, der trænger helt ind i deres sjæl.

Deltagerne husker vel først og fremmest varmen, der uafbrudt fik dem til at tørste. De husker haglbygerne og uvejret i Brenner-passet og i Dolomitterne. De husker dom-kirkerne i Venezia, i Firenze, i Siena, i Or-vieto, i Milano og måske i Ulm. Et sted i bevidstheden står Peters-kirken, San Fran-cesco-basilikaen i Assisi og Tårnet i Pisa. Hvem husker ikke de dejlige aftener – i Tor-bole, i Bivigliano, i Assisi, i Rom og i Lucca? Hvem husker ikke hotellet, som vi boede på i Churfirten i Schweiz, og som lå så langt oppe i bjergene, at det faktisk sneede, da vi steg ud – efter en uforglemmelig »opstigning« pr. bus – vi, der var kommet fra 30–35 graders varme? Husker I køernes bjælder, grisene, der gryntede i rummene under os –

og solen, der stod op over bjergene? Husker I, når Kristian med Anna i hånden bestilte: eeeen-n Fannntta – og fik en limonade osv.

Inden vi gik langs Adige-floden i Verona, så vi San Zeno-basilikaen, der blev bygget på Harald Blåtands og Svend Tveskægs tid. Hovedindgangen, som vi ikke kunne komme ind ad, var i virkeligheden en mægtig portal. Det ved jeg ikke, om I lagde mærke til. Det tror jeg nu nok. En portal er i virkeligheden en indgang til en triumf, der giver livet mening. Eller herinde bag døren: Her er livet. Eller her afgøres et helt nyt forhold til livet. Her er sejren, der giver alting og gør det umulige muligt. Nu kunne vi altså ikke komme ind ad den dør. Men portalen i sig selv var en forkyndelse, der er værd at gennem-tænke. Lagde I mærke til løverne, der lå ved trappens fod? De var meget store. I kender dem fra døbefonte og billedkvadre i gamle danske kirker. De er i de fleste tilfælde bli-leder på dødens kræfter eller på de enorme kræfter, der hindrer menneskene i at finde eller få livet. De er normalt drabelige og frygtindgydende, i mange tilfælde hvæsende og hæslelige, i fuld gang med at rive menne-sker i stykker. De var også her i Verona, som Shakespeare gjorde berømt ved at bruge den som udgangspunkt for et kærlighedsdrama, som alle kender: Romeo og Julie – dramaet om kærligheden, der altid bliver væk mellem mennesker eller er umulig mellem menne-sker, fordi de kvæler den i aggressioner, und-skyldninger, selvretfærdighed – i kulturen af magttilbøjelighed eller triumf over andre.

Men lagde I så også mærke til de enorme søjler, der stod på løvernes rygge, så de over-hovedet ikke kunne bevæge sig? De var bundne til en opgave. Det var ikke til at tage fejl af. Men hvilken opgave? Det fremkommer, hvis man kikker nærmere på det billede i sten, som søjlerne måtte bære. Og det gjorde I vel? Uden at komme nærmere ind der-

på, så var det et sammensat billede af livets værdier. Og hvad siger det? At her er døden tvunget til at bære livet – eller her må døden gå ind i et totalt forpligtende samarbejde med livet. Det er erkendelse. Det er forkyndelse.

Men det slog mig også, at disse løver var særlige. De så ikke forvredne eller overanstrengte ud eller midt inde i et voldsomt anfald af raseri over de »lænker«, der bandt dem uophørligt. Nej, slet ikke. Sagen er, at de lå med løftet hoved – med en enorm byrde på ryggen, hele livets tyngde – og så glade ud.

De var frie i det at være fordømt til livet. De ville ikke længere sig selv. De ville livet. Og derved bliver portalen et billede på den helhedsholdning, der gør det at leve muligt – eller på underet.

Og nu må I undskylde, men jeg tænker igen på Frans, hvis liv I så mesterligt illustreret af Giotto i Francesco-basilikaen i Assisi. Vi skal ca. 775 år tilbage til en tid præget af sociale forhold, som vi slet ikke kan forestille os i dag – sygdomme, epidemier, fattigdom osv. Det var ikke så sært, at man drømte inderligt om kærlighed – og om frelse. Så fødtes Frans. Han var en lykkelig dreng, meget forkælet og alt tydede på, at han skulle blive det, som familien ønskede: En opfyldelse af deres drømme om succes. Men Frans begyndte også at drømme. Han ville være noget. Han ville ændre alting, så det blev godt. Det gik ind i blodet på ham. Forretning, sagde hans far. Men Frans ville en anden vej, en større, en højere. Først ville han være den heltemodigste af alle. Han ville befri kærligheden, der var spærret inde bag Middelalderens mure – syngende eller fægtede dem i stumper og stykker. Det gik ikke. Murene var for stærke. Så kastede han sig over noget, der næsten var endnu mere umuligt, men som optog utallige mennesker på den tid. Det hellige land var igen besat af hedninge. Det var, som om vejen til livet var spærret. Det kunne ikke gå. Livets land måt-

te befries. Det ville Frans også gøre. Det skulle lykkes. Og det skulle være ham, der gjorde det. Det gik ikke sådan. Han kunne ikke. Endnu engang var de hedeste drømme slået ned. Og hvad så? Hvad var der tilbage at kaste sig over? Jo, der var døden – ikke bare den almindelige død, men et martyrium. Nu ville han døden. Det var sidste udvej i forsøgene på at ændre alting – eller at give noget helt nyt til menneskene, der var træl-bundne i fattigdom og sygdom.

Men han døde ikke.

Mange af hans kammerater døde, men ikke Frans, der ønskede det mest af alle. Han bad og bad om døden, men fik atter og atter livet »smidt« i hovedet. Der blev sagt Nej til Frans. Han kunne ikke få sin vilje.

Det knuste ham fuldstændigt. Totalt nederlag. Total undergang. Han havde prøvet med sit liv – og nu med sin død. Men Gud ville ingenting med ham. Der blev sagt nej. Det blev en krise, som mange ikke kommer igennem uden at »slå« sig ind i et forsvar, der lukker helt af for alting – det er vel den religion, der er den mest udbredte af alle.

Frans nåede ind i opstandelsen. Da han var helt færdig, så han noget bag »meningsløshedens yderste«. Han begyndte faktisk at se og at høre. Det hele i ham lukkede sig op. Han var en »spedalsk«, der pludselig begyndte at gå. Når han så tilbage på sig selv, så han nu klart de cirkler, han havde været ved at kvæle sig selv i – »projekterne«, han havde kastet sig over, var i virkeligheden camouflerede forsøg på at vinde livet, at provokere Gud til at opfylde et bestemt ønske. Han havde kæmpet for sig selv.

Nu så han livet i et helt andet perspektiv – i underets.

Og han begyndte at syngende. Han var fri. Han var frelst. Ja, det er netop sagen: Han levede. Og selv det mindste blev det største – og kærligheden havde ikke længere nogen grænse. Mure var nedbrudte. Det hellige land befriet. Han så ikke længere døden som en fjende, men som en uundværlig del af

Forstander Kristensen underviser endnu

skabelsens eller »samarbejdets« kunstværk – eller under.

Broder Død, sagde han nu.

Det er på en måde portalen i Verona igen.

Vi boede på Via Nazionale i Rom. Lige overfor hotellet, nede i et »hul«, lå der en kirke. Det var ikke til at se udefra. Den hed San Vitale – eller Skt. Vitus. Der er ikke mange danskere, der kender ham. Og det er chokerende, sådan set. Sagen er, at missionsarbejde og helgendyrkelse i tidernes morgen hang helt sammen. Centrum for Skt. Vitusdyrkelsen fra 836 var klostret i Corvey i nærheden af Hildesheim. Det var herfra Ansgar startede. Og så kan vi selv tænke os resten. Jeg gik ind i kirken, og oppe i nærheden af alteret hang der et billede, som man kender mange andre steder fra og i forbindelse med mange andre helgener. Det var Vitus på marterbænken. Rundt om stod bød-

lerne. De kunne deres håndværk. De var mestre i at pine livet ud.

Det var her, at det slog mig, under indtryk af portalen i Verona og Giotto's frescomalerier i Assisi: Den marterbænk eksisterer kun, fordi vi på mange måder gør livet til en fjende. Er vores kultur ikke en marterbænk, hvor livet pines ud, så vi kan leve lykkeligt til vore dages ende – som døde?

Er det derfor Jesus siger: Stå da op af døde.

Det var vist ikke nogen rejsebeskrivelse. Jeg vil sige gruppen, der var med, tak for den måde, som I fandt sammen på. I var en »mærkelig« blanding, der dannede en stille helhed, der sandelig også fungerede højlydt. Men den slags »ting« betyder, at noget menneskeligt lykkes.

Mellem mennesker.

Arne R.

Vellykket Jubilo-aften i Nr. Nissum

I dagene 29. juli til 2. august har der været holdt sang- og musikkursus på Nr. Nissum Høj- og Efterskole. Det er kor-sammenslutningen Jubilo, som har stået for arrangementet, der har haft ca. 150 deltagere. Lørdag aften var der afslutningskoncert i højskolens festsal, og her deltog omkring 300 mennesker.

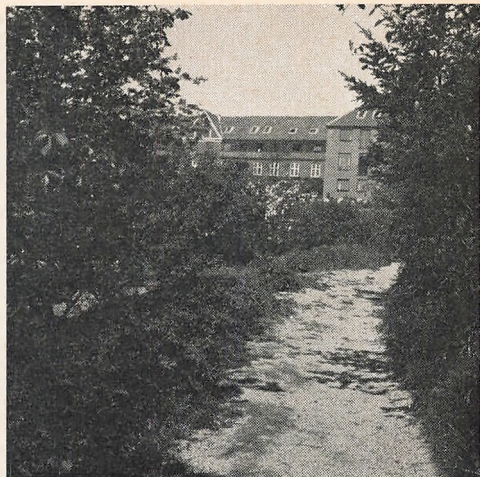
Korsammenslutningens landsformand, Ole Weber, bød velkommen og understregede versene fra Salmernes Bog, kap. 103, v. 1-6. Udover koret og orkestret medvirkede et blæserorkester samt et blokfløjteorkester. Pastor Langdal, Øster Snede, holdt festtalen.

Det var en stor musikalsk oplevelse at lytte til koncerten, og man fik som tilhører bekræftet, at den kristne sang har budskabet om Jesus Kristus at formidle, som blev forstærket gennem den smukke musikalske dragt, ordene fik. Alle kursusedtagerne var enige om, at dette kursus har været til stor inspiration, og den inspiration skal nu videregives til de mange kor over hele landet.

Fra programmet lørdag aften kan nævnes Ray Steadmann-Allen »March Redemption«, L. P. Eleby: »Se, Jesus står for døren«, J. Haydn: »Divertimento, St. Antonie Choral«, W. Bradbury: »Jeg tænker så gerne«, L. v. Beethoven: »Für eine Flötenuht«, A. Bormann: »Herlige dag« og Prætorius: »Min sjæl, du Herren love«.

Ovenstående referat fra Lemvig Folkeblad er ganske godt dækkende for en oplevelsesrig uge.

I min tid her har vi aldrig haft så stort et kursus, da 150 voksne og 50 børn dvs. ca. 200 mennesker havde deres gang her og satte deres præg. Der var sang og musik fra kælder til kvist, fra hallen og over til vores stue. Sang og musik skaber glæde, og det var en glad flok, der opholdt sig her.

Om det gentager sig?

Vi venter og ser tiden an fra begge sider, men vi er ikke uvillige ved nærmere eftertanke.

Et står stærkt: Der var en flok dygtige ledere, der gjorde et enormt stykke arbejde for stævnet.

Ths. M.

GLIMT

Sommerferie. To ord, der har dragende magt. Sommer – med sol og varme – er et ønske, der i år er gået i opfyldelse som næsten aldrig før. Ferie har alle ret til – og alle har vel også benyttet rettigheden – til at samle nye kræfter til kommende måneders slid.

Sommeren på skolen. Vi startede med et vellykket idrætskursus, arrangeret af idrætskredsene i Vest- og Midtjylland. Så havde vi 50 års jubilæumsfest for seminarieholdet, der dimitteredes i 1925. Festligt var det. Så har vi lige afsluttet sang- og musikkursus for IM-kor og Luthersk Missionsforenings kor. Kort sagt en travl sommer.

Sommeren har også bragt andet. Alle elevværelser i fløjen fra 1958 er blevet malet. Trappeopgangen i samme fløj er blevet brandsikret – og ligeledes malet. Klasse F forandres til hyggelig dagligstue, og dagligstuen til et hyggeligt klasselokale. Samme dagligstue og det gamle klasseværelse i hovedfløjen har fået nye radiatorer. Der sker lidt hist og her.

Ferie. Pigerne har haft deres reglementerede ferie. Bjarne og jeg fik 14 dage fri til Rom-turen. Vi har „tilgode“, og glæder os dertil. Nu skal vi først have gjort sagerne færdige, men det kniber som sædvanligt med tiden.

Svømmehallen og nybygningen blev jo indviet den 15. juni, men efterreparationer osv. er ikke gjort færdige endnu. Den eneste trøst er, at vi ikke skal betale, før der er meldt færdigt.

Baggården, dvs. gårdspladsen mellem vestfløjen og idrætshallen belægges i denne uge med fliser. Jeg så gerne, at arealet blev overbygget, men kan ikke enes med tømreren. Vores priser stemte ikke med hinanden. Har tid at vente på et godt bud.

Lærerstaben er stadig uforandret for næste skoleår, hvad den faste stab angår. Viktor Degn fra Hv. Sande medvirker i år som håndboldtræner. Øvrige timelærerstab er også uforandret.

Efterskolen er igen fuldt belagt og vi er som oprindeligt en 8. klasse, to 9. klasser og to 10. klasser.

Højskolen har stadig 22 tilmeldte. Afbud fra nogle, tilmeldelse af andre. Vi håber på en god klasse.

Septembermøderne. Læs om disse på bagsiden. Mød op – tag en bekendt med. Der er altid plads til een til. Men først og sidst: Kom selv.

Ths. M.

- 40–41 Kristian Smedegaard Jensen, Tarmvej 107, 6893 Hemmet.
 1947 Frederikke Andersen, Slesvigsgade 15¹, 8800 Viborg.
 1948 Gudrun Pallesen, Horstedvej 277, Svinholt, 7100 Vejle.
 1950 Elisabeth Andersen, Bette Sinesvej 2, Tvis, 7500 Holstebro.
 1952 Inga Christensen, Hestlundvej 8, 7441 Bording.
 1952 Elisabeth Kristensen, Møllebjergvej 11, 7441 Bording.
 1953 Johanne Gregersen, Ranselvej 51, Hillerslev, 7700 Thisted.
 1954 Inga Korshøj, Stæremosevej 46, Brændekilde, 5250 Fruens Bøge.
 58–59 Mogens Thomsen, Tangrimme 4, 7700 Thisted.
 1960 Petra G. Sørensen, Vestergade 6, 6893 Hemmet.
 62–63 Verner Haaning, „Staghøjgård“, Frøslev, 7900 Nykøbing Mors.
 1963 Ruth Holmgaard, Næsborgvej 30¹ tv., 2650 Hvidovre.
 1963 Ellen Korshøj, Ribevej 4, 6700 Esbjerg.
 1963 Karen Margr. Adienes, Hundborgvej 170, 65–66 7700 Thisted.
 1964 Kirsten Villumsen, Kærsangervej 11, 8643 Ans.
 1967 Anna Christensen, – Anna Skals, Ellekonebakken 12 st. tv., 8800 Viborg.
 67–68 Olav Nørshøller Andersen, „Tjørnely“, Vejrum, 7600 Struer.
 67–68 Karen Margr. Justesen, Skovbyparken 2, Skovby, 8464 Galten.

✧ Højskolepost

Vore møder

25. august: Skive, Ths. M.
 16. september: Spøttrup, O. G.
 26. september: Hjerme, P. J.

Vandremappen

for 9. kl. 1973–74 og „Fodslav“ fra højskoleholdet 1973 har passeret skolen.

Elevmøderne

Se bagsiden – og mød så op til disse stævner. Vi venter en god flok.

★ Adresseforandringer

Lærerinde Johanne Mikkelsen, Hjejlevej 21, 2. sal, 8600 Silkeborg.
 1906 Marie Mikkelsen, Astrupvej 742, Astrup, 9800 Hjørring.

HØJSKOLEKURSUS

begynder 5. januar 1976

Foruden almene højskolefag er der tilbud om valgfrie fag.
HF-forberedelse - sygeplejeforkursus - forsorg - barnepleje - hånd-
arbejde - maskinskrivning - udv. regnskabsføring m. m.
Foreningslederkursus og idrætskursus med boldspil, gymnastik og
svømning.

Program sendes gerne

EFTERSKOLEN

tilbyder 10 mdr.s kursus for 8., 9. og 10. kl. med statskontrollerede prø-
ver. TF og uTF. Alt efter den nye skolelovs muligheder.

Tilmeldelser til skoleåret 1976/77 modtages, så længe der er plads.

VIBORGSTÆVNET

Elevstævne på KFUM soldaterhjem søndag den 14. september 1975
kl. 14.00. Vestergaard taler. Familien Skov slutter.

HERNINGSTÆVNET

på Østergårds Hotel søndag den 21. september kl. 19.30.
Poul Jeppesen taler og Otto Grønbæk slutter.

- 68-69 Dagny Detlefsen, - Dagny Haaning,
„Staghøjgård“, Frøslev, 7900 Nyk. Mors.
69-70 Birthe Green, Kastelvej 1, 2. sal,
2100 København Ø.
1970 Karen Margrethe Breum, Refsvej 51¹ tv.,
7700 Thisted.
70-71 Mona Andersen, Møllebo Øst 2, tv.,
7830 Vinderup.
70-71 Gunhild Møller, Kanalvej 23, Jannerup,
7700 Thisted.
1973 Kirsten Nørregaard - Kirsten Kjærgaard,
Oddervej 53¹, 8270 Højbjerg.

- 1973 Anette Overgaard, Luthersk Missions-
foren. Højskole, Fredensborgvej 9,
3400 Hillerød.
1974 Johanne Fjordside, Donskærvej 24,
Møborg, 7570 Vemb.
1974 Susanne Schmidt, Fredensvang 20,
Knarbjerg, 7600 Struer.

Udgivet af Nr. Nissum Højskoles Elev- og Venne-
forening. - Redigeret af forstander Ths. Mogensen

CHRISTENSENS BOGTRYKKERI STRUER 27602

50 HR J KRISTENSEN
STATENS PÆD. STUDIEAMLING
LERSB. PARK ALLE 101
2100 KH Ø